

בעזהשׁי"ת

קונטרס

זכרון גרשון

קורות ימי חייו של סבנו היקר

הרב ר' גרשון

ב"ר משה אברהם ז"ל

אייזנברגר

לקראת יום היארצייט

כ"ה שבט תשפ"ב

היה זה עת ניהם האי חסידא רבא רבי לוי יצחק בנדר בביתו של סבנו הגדול הרב הצדיק רבי שמואל שפירא זצ"ל. התבטא ואמר בין דבריו לבניו: שבהספד ישנו ב' חלקים, האחד לדבר בשבחו, זה בוודאי לא ניהא ליה לאבא שלכם. והחלק השני, זה ללמוד מדרכיו ולהתחזק לעשות גם כן מעשים טובים בזה העולם בזכות מה שנספר, זה בוודאי כן ייהא ליה לאביכם. גם בכאן העיקר מה שאנו מספרים מסבנו היקר והאהוב ר' גרשון ז"ל, הוא לא בכדי לספר בשבחו, מה שכה ברח מכבוד ופרסום כל ימי חיו, אלא העיקר הנקודה הפנימית של "והחי יתן אל לבו", גם להידבק בדרכי אבות, ללמוד במעט ממעשיו אשר נראים ככה פשוטים, אך מלאים הם טוב, מידות טובות, ביקוש וחיפוש, ניצול זמנו ועוד נקודות מה שאפשר ללמוד מכך. בבחינת "שמע בני מוסר אביך".

רבי גרשון נולד כתאום לאחיו בשנת תרצ"ו להוריו ר' משה אברהם ומרת אלטע אסתר ע"ה שהיגרו כמה שנים קודם לכן מהונגרייה לארה"ב בעקבות עליית האנטישמיות בארצות אירופה.

היה צאצא להרה"ק רבי זושא מאניפאלי זי"ע, וכן לתלמידיו של מרן החתם סופר זי"ע. והוריו עדיין זכו להכיר את הצדיק הנודע פועל ישועות הרה"ק רבי ישעיה' מקעסטירער זי"ע.

הוריו התיישבו בוויילמסבורג ברוקלין שבנוי-יורק, פרבר מ'איסד סייד' שהיה מרכז היהודי הגדול בארה"ב בימים ההם. [לאחר כמה שנים הוריו הצליחו להציל הרבה יהודים מגיא ההריגה בשואה ע"י השתדלותם הנמרצת לקבל בשבילם אשרות כניסה לארה"ב].

הוריו היו בני דודים, ושניהם הגיעו ממשפחות חשובות חסידיות שהכירו צדיקים גדולים בהונגריה כהרה"ק רבי ישעיה מקרעסטירער ועוד. ולאחמ"כ בארה"ב לאדמו"ר הרי"ץ מלובאוויטשיץ שהגיע לארה"ב בשנת ת"ש.

בעוד שאחיו התאום, נסע כל יום ל'קראן הייטס' ללמוד שם ב'תלמוד תורה' שייסד שם הרי"צ מלובאוויטש, ועד כהיום חש קשר להרי"צ, ומשמש כרב בבולטימור שבארה"ב.

הוא עצמו למד בחיידר "תורה ודעת" בוויילמסבורג, שנוסד בהתחלה בפנסילבניה ע"י הרב שרגא פייבל מנדלוביץ ז"ל ביחד עם סבו הרה"ג רבי דוד אייזנברגר ז"ל שהיה יהודי חסידי נלהב בכל רמ"ח איבריו. (ר' גרשון היה תמיד את סבו ר' דוד לשבחה, כן אהב להראות את תמונתו ומכתב ששלח לו לחתנו ולנכדיו).

בהמשך עבר ה'תלמוד תורה' למקומו הידוע יותר בפלטבוש, שם בחיידר הוא הכיר מקרוב את המנהל הרב מנדלוביץ. כן היה לו היכרות רבה עמו בעקבות הידידות הרבה ששררה בין סבו ר' דוד ובין הרב. ניש לציין שהרב מנדלוביץ ייסד את הישיבה הראשונה באמריקה אם הישיבות, והישיבות שנפתחו אח"כ בשנים הבאות התחילו מתלמידיו. לדוגמה כשהגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל רצה לייסד ישיבה – שלח הרב מנדלוביץ עשרה מתלמידיו לייסד הגרעין הראשון של הישיבה שהיום היא הגדולה ביותר בארה"ב בשם בית מדרש גבוה בליקווד. הרב מנדלוביץ נפטר בשנת תש"י. זה היה הישיבה הראשונה בסגנון הישיבות הקדושות באירופה בניחוח חסידי, כשהרב מנדלוביץ בעצמו מסר כל יום שיעור בספר תניא. ואף התבטא לימים לתלמידו החסיד רבי צבי אריה רוזנפלד, כשהראה לו את הליקוטי מוהר"ן שלו: "איך בין אויך א ברסלבר", – "גם אני חסיד ברסלב".

בשנת תש"ו הגיע לויליאמסבורג כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז קלויזבורג זצ"ל, וסבו רבי דוד אייזנברגר עמד לימין הרבי לעזור ולתמוך בפליטי השואה האיומה, היה יד ימינו להקים מוסדות שארית הפליטה בארה"ב. ומני אז היה לו לר' גרשון קשר מיוחד עם הרבי. כן היה דודו רבי יעקב אייזנברגר (אביו של הגאון רבי שלום אייזנברגר שליט"א רב ומו"ץ קרית צאנז ירושלים) ממנהלי ומקימי מוסדות שארית הפליטה של חסידי צאנז בארה"ב.

בהמשך הוא נכנס ללמוד בישיבתו של גדול הפוסקים בארה"ב תרה"ג רבי משה פיינשטיין זצ"ל בישיבתו "תפארת ירושלים", בשכונת אייסט-סייד במנהטן נוא יורק, שם שקד על התורה וזכה לקבל שם הרבה ממורו ורבו.

בישיבה זו למד הבחור נפתלי רייכמאן ז"ל – שהיה מיקירי חסידי ברסלב בארה"ב, והבחור נפתלי – נתן לו הספר את הספר "ליקוטי מוהר"ן", והכיר אותו לראשונה עם חסידות ברסלב. ולימים סיפר כי כשהתחיל ללמוד את הליקוטי מוהר"ן חש והרגיש שספר זה הוא קדוש ונעלה במאוד, למרות שבתחילה לא הבין כ"כ הרבה. תוך שהוא הוסיף שהוא חש שזה כמו ספר ה'תניא' שהוא כבר למד והכיר.

בשנת תשי"ב כשהרה"ק מסאטמאר עבר מירושלים לויליאמסבורג וסבו רבי דוד לקח אותו אליו, אמר לו הרבי כשתתחתן תלבש בעקישע ושטריימל כמו הסבא ר' דוד [הוא התלבש אז כילד אמריקאי טיפוס]. לימים סיפר שאף שהוא לא הלך עם שטריימל – הרי ברכתו של הרבי התקיים בכך שנכדיו הולכים עם שטריימל ועם הקאפטן הירושלמי שהיה אהוב עליו ביותר. (היה לו בביתו תמונה כשהוא ליד תרה"ק מסאטמאר, והיה מביט בה בהערכה ובסיפוק רב).

בהמשך השנים נכנס ללמוד בישיבת "מיר" בפלטבוש, אצל הגאון רבי שמואל בירנבוים, ורבי גדליה שארר זצ"ל בעל 'אור גדליהו' על התורה, שיש לציין שספרי רבי גדליה היו חביבים עליו ביותר ועד ערוב ימיו היה לומד בספריו, גם כשמאור עיניו נחלש היה שמח מאוד שחתנו היה מקריא מחידושי רבי גדליהו בספריו.

שם הכיר את החסיד הנלבב רבי לייבל בערגער ז"ל שהיה מראשוני המדפיסים ספרי רבינו בארה"ב ביחד עם מורו ורבו הרה"ח רבי צבי אריה רזונפלד זצ"ל, ר' לייב קירב אותו עוד יותר לחסידות ברסלב והכניסו לחיידר של האור האורות רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע. וכפי שר' גרשון היה מתבטא: זכיתי להכיר גדולי הדור אבל בברסלב מצאתי את עצמי ומקומי. וכן היה רגול על לשונו: ברסלב זה לכולם. בהמשך השנים תמך במפעליו הכבירים של הרב רזונפלד כמעות א"י, בניית בית הכנסת הגדול דחסידי ברסלב בירושלים, ועוד.

•

היה זה בשנות התר"פ התפרסם בארה"ב הצדיק הנפלא רבי חיים דובער לוינ המכונה בשם 'המלאך' תלמידו של הרש"ב מלובאוויטש והגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל, שהקים קהילת יראים וחרדים שהתבדלה מכל קשר לרחוב וסגנון האמריקאי ואליו התחברו מטובי הבחורים של ישיבת תורה ודעת ועוד.

הם היו הראשונים שהוציאו הוציאות לבחון וגידלו פאות וזקן ברבים נגד הזרם האמריקאי, גם מה שהיה מקובל בציבור החרדי דאז בארה"ב. והיה זה הרה"ח רבי יעקב מרדכי שווארץ ז"ל שהתקרב אליו לאחר שהותו בימי הקיץ יחד עמו במחנה קיץ [בונגלו] וחזר לביתו עם פאות וזקן וציציותיו מתבדרות ברוח, ונהיה אחד מגדולי תלמידי המלאך. ולימים; שהמלאך מנה שבחיו של תלמידו אמר יעקב מרדכי הוא: "עניו".

כשבתו מרת "חיה" הגיעה לפרקה דיברו בה נכבדות עם הבחור גרשון אייזנברגר מישיבת מיר, ר' יעקב מרדכי ניכנס אל הקודש פנימה להרה"ק רבי יואל מסאטמאר ושאל על השידוך. הרבי השיבו על ר' גרשון [ועל אחיו] שהם חשובים מאוד ושיעשו את השידוך, בהוסיפו שהם עוד ישתדכו עם גדולי הדור [שר' גרשון סיפר בהערכה שהתקיים דבריו ברבות הימים, כשבתו היחידה התארסה עם נכד הרה"צ רבי שמואל שפירא, ובת אחיו עם בן הרה"ג רבי שניאור קוטלר – בת הרה"ג רבי אהרן קוטלר זצ"ל. יש לציין ולהוסיף ששידוכים אלו יצא אל הפועל בשנת תשמ"ח לאחר שר' גרשון חזר בפעם הראשונה מציון רבינו באומן – תוך שהוא מדגיש שיש לו הרגשה ששם פעל בתפלתו את השידוכים].

חמיו רבי יעקב מרדכי היה גבאז יד ימינו ונאמן של הרה"ק ה"פקודת אלעזר" מפאלטישאן, מה שגרם לקשרי ידידות מיוחדים שיבלחט"א בין האדמו"ר מפאלטישאן שליט"א לרבי גרשון ז"ל.

אחרי התונתו לצד עבודתו כ'רואה השבון', בעבודה זו החזיק רבות בשנים, והיה מאוד זהיר בדיני ממונות, כשהקפיד מאוד על כך שכל השבונותיו יהיו מותאמים, בבחינה של משא ומתן באמונה. כמו כן הציעו לו להיות "מנהל" בעבודתו – אך הוא לא הסכים מרוב פשטותו.

זוגתו, באפי היקרה מספרת; שהיה הולך רגלי (או ברכיבה על אופניים) למקום עבודתו – כי לא רצה לנסוע באוטובוסים המלאים פריצות. כן היא מוסיפה, שתמיד כשיצא מהבית היה לוקח עמו שקית עם ספרי קודש ללימוד בהם. גם על מידותיו הטובות היא מספרת, שאף פעם לא דיבר רע ולשון הרע חלילה על אף אחד מישראל. וגם היה מדבר בכבוד ובעדינות לכל אחד ואחד, קטן כגדול. היא מוסיפה לספר שבימי חינוך של העכו"ם, היה מתחמק ללכת לעבודה, לקיים את ההלכה שלא לעשות עם עכו"ם משא ומתן בימי אידיהם. כן בתקופה לאחר החתונה עבד כ'רואה השבון' בדואר, והיה שם ניבולי פה, עזב עבודה זו במסירות, על אף שהיה שם תנאי עבודה מאוד טובים. בכלל היה מקדש שם שמים במקום עבודתו במידותיו הטובים והנהגתו האצילית, העדינה והפשוטה, מיושרו הרב בעבודתו, ומנהליו וחבריו לעבודתו מאוד כיבדוהו עקב כך. כן מספרת בהתרגשות; שהיה מאוד מסודר ושומר על זמנו, והיה כותב לעצמו "סדר יום" מפורט, מתי הוא מתפלל, זמן העבודה, וזמן לימוד וכדומה.

היה גר רוב שנותיו בארה"ב ליד מקום תורה, בתחילה ליד ישיבת "מיר", ובהמשך ליד ישיבת "תורה ודעת", כשביטא תמיד את רצונו ושמחתו לגור ליד הישיבה – ליד מקום תורה להתבשם מאווירת התורה להיכנס ללמוד שם. גם היה לו תקופה ארוכה חברותא עם אחר מרבני הישיבה. וכן אהב להתפלל את התפילות במתינות ולאט כמו שמתפללים בישיבה. לבד מכמה שנים שהיה גר ב'בורו פארק' ליד בית הכנסת ברסלב – וגם בשנים אלו היה מארח בביתו אנשי שלומנו שהגיעו ממרחקים לשהות בקיבוץ בראש השנה שהתקיים בבורו פארק.

מעניין לספר; שלאחר התונתו – כשהביא ספרי רבינו לבית חמיו רבי יעקב מרדכי שווארץ, היה חמיו מאוד שמח מספרים אלו, תוך כדי שהוא מתבטא; שהיה שמח אם כל ילדיו היו לומדים את ספרי רבינו.

ברוב פשטותו ותמימותו הרבה – השתדל לקיים את עצותיו של רבינו, ובין אלו; היה לומד יחד עם זוגתו ספר "סיפורי מעשיות" – שרבינו אמר שזה מסוגל להיפקד בזרע של קיימא.

•

פרק מיוחד בימי חייו החל בשנת תשכ"ח. היה זה לאחר שנים של כיסופים ותפילות זכה להגיע עם משפחתו לארץ ישראל. וכמובן שביקר בירושלים עיר הקודש, ושם שהה בבית הכנסת הגדול דהסידי ברסלב במאה שערים (השול) והוא בחיפוש ובביקוש שהייתה מנת חלקו כל ימי חייו – יחד עם תמימותו הגדולה וענוות חן שהיה חקוק בו – נפגש עם גדולי וחשובי אנשי שלומנו, ביניהם הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, הרה"ח רבי יעקב גדליה תפילניסקי זצ"ל, שאף התארח אצלו בבית כששהה בארה"ב לקבל אישורים עבור נסיעתו לאומן. ולהיכדל לחיים טובים הרה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א. ומני אז החל בקשר מיוחד עם רבי יעקב גדליה, שגם כתב עבורו מגילת אסתר מהודרת עם כתב נאה מאוד, ועוד יותר עם רבי יעקב מאיר בשליחת מכתבים מלאים וגדושים בחיזוק ובהתעוררות לעבודת השם.

פגישתו הראשונה עם רבי יעקב מאיר – כפי שרבי גרשון תיאר זאת הייתה; כשלאחר סיום תפילת שחרית בבית הגדול ברסלב מאה שערים, ראה כמה אנשים מתגודדים סביב רבי יעקב מאיר ושומעים את שיחותיו, ורבי גרשון גם היטה אוזן ונמשך מאוד לדיבוריו – ובעצם מכך החל תחילת ידידותו עם הגרי"מ שליט"א.

במכתבים הרבים האלו מתבטא הקשר המיוחד ששרר בין ר' גרשון להרה"ח רבי יעקב מאיר הן בחיזוק בעבודת השם, שהם מכתבים מלאים בעצות והדרכות – אשר בין שורות אלו ניכר הביקוש והחיפוש שהיה מנת חלקו של ר' גרשון, בהם הוא שואל שאלות רבות בענייני תורה ותפילה ועבודת השם, כפי שנלמד ממכתביו המלאים והגדושים בנושאים רבים ומגוונים שכתב לו הגרי"מ שליט"א. כן ניכר מהמכתבים הרבים התמימות והפשטות שהיה לו לר' גרשון, שעל כל דבר קטן וגדול הוא התייעץ עם הגרי"מ וראה בכך תורה והוראה למעשה בחיי היום יום, תוך כדי שהוא רואה בהגרי"מ את רבו המובהק.

כן ניכר מבין המכתבים הרבים על העזרה והתמיכה הכספית שהעניק ותרם ר' גרשון לאורך השנים בצדקותיו המרובים בסתר ובהצנע עבור מפעליו והצטרפויותיו של הרב החסיד רבי יעקב מאיר שליט"א וכן לכל אלו שהיה לו קשרי מכתבים. בבחינה של: "והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספק" (ישעיהו נ"ח).

ובדבריהם (סוטה ט:): "אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא שנאמר (ישעי' נ"ח) והלך לפניך צדקך".

בהקשר למכתבים אלו, יש לציין שר' גרשון ראה במכתבים אלו נכס רוחני במיוחד – חיבב אותם עד למאוד והיה משתעשע בהם תמידים כסדרן.

נקודה מעניינת יש לספר, שהיה לר' גרשון ורעייתו תקופה שעברו קושי רפואי גדול, ובעצתו של רבי יעקב מאיר שכטר שכתב להם שפוסקי הלכה יכולים לפעול ישועות וכמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה מא): "לפעמים השם יתברך עושה מופתים על ידי בעלי הפוסקים, בבחינת (דברי הימים א ט"ז): 'מפתיו ומשפטי פיהו', שעל ידי 'משפטי פיהו', שפוסק שיהיה כך, נעשה מופת. כי מחמת שנתקבל לבעל פוסק, וכשפוסק באיסור והתר וכיוצא, מקבלין דעתו, כמו כן כשפוסק באיזה ענין, מקבלין דעתו, ונעשין מופתים על ידו". בעקבות מכתב זה הם פנו למורו ורבו של ר' גרשון, הרב הגאון רבי משה פיינשטיין וקיבלו ברכתו. כשבנוסף לכך כתב לו רבי יעקב מאיר, שהוא ואמו מתפללים עליהם הרבה. כן הם נכנסו ליחידות אצל האדמו"ר מלובאוויטש וקיבלו הבטחה שהכל יסתדר על הצד היותר טוב, וגם קיבלו מכתב חיזוק ממנו, וב"ה זכו לניסים גדולים, והסיבוך הרפואי הסתדר על הצד הטוב ביותר.

כן היה לו קשר מכתבים בעבודת ה' עם בעל מזכה הרבים הגדול הרה"ג רבי נח חפץ זצ"ל, ותמך דרכו במוסדות ברסלב אשר נבנה בעיר הקודש צפת ת"ו.

קשרי יחידות אלו מבטאים את זאת; שר' גרשון העריך וכיבד מאוד תלמידי חכמים וצדיקים, בענוות חן ובפשטותו הטבעית היה מוקיר רבנן ורחש להם אהבה והערכה גדולה עד למאוד, ואפשר לומר שקיים את המובא בליקוטי מוהר"ן (תורה י"ד) על המעלה הגדולה של "ואת יראי ה' יכבד".

היה זה כאשר ביקר ר' גרשון בארץ ישראל – גם ביקר אצל סבו הרב החסיד רבי דוד אייזנברגר שעלה לא"י. באותו ביקור זוגתו שתחיה יצרה קשר עם הצדקת גיטע'לע אלמנת הרה"ח ישראל קארדונער והרה"ח ר' נתן בייטלמאכער זצ"ל מגדולי וזקני חסידי ברסלב. וכן יצרה קשר גם עם מרת חיה דינה שכטר אשת הרה"ח ר' דוד שכטר – אמו של הרה"צ רבי יעקב מאיר שליט"א והיא המשיכה איתם בקשר הדוק גם במכתבים מלאים בחיזוק ויראת שמים.

כן ביקר כמה פעמים בביתו של הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל, יחד עם זוגתו שתחיה כשתמיד היה מבטא את הפשטות והתמימות שראה בביתו של

רבי שמואל זצ"ל, שהשפיע עליה רבות. ולימים אף השתדכו עמו, כשביתם התחתן עם נכדו של רבי שמואל, ואף היה להם מסירות נפש לכך, שביתם היחידה תעזוב את ביתם ותיסע למרחקים לגור בארץ ישראל. וזוגתו סיפרה ע"כ, שמיד כשבעלה שמע על השידוך, אמר לה שתיסע במהירות לארץ ישראל, וזאת עקב ששמע רבות מרבי אריה רזונפלד בשבחו של רבי שמואל זצ"ל.

באותם שנים גם עזרו מאוד להרב החסיד הרב אליעזר שלמה שיק זצ"ל כשהם דאגו לשלוח ארוחות כל יום לישיבתו.

אמירה מעניינת היה לו לר' גרשון לפני שנסע ל'אומן' לציון רבינו הק' מוהר"ן מברסלב זי"ע בפעם הראשונה והיחידה בשנת תשמ"ח, כשהוא הלך יחד עם חבר לרבי מלובאוויטשי זצ"ל להיפרד לקבל ברכתו בחלוקת הדולרים המפורסמת בימי ראשון, וחבירו התבטא להרבי ש'אומן' זה ראשי תבות" איי ו'אנט מ'שיח נ'או - אני רוצה משיח עכשיו הרבי מאוד נהנה והוסיף להם עוד דולר לצדקה עבור הנסיעה.

כן היה לו קשר מיוחד עם הרה"ג רבי אברהם פאם מראשי ישיבת תורה ודעת, שר' גרשון היה גר בשכנותו והיה מתפלל בישיבתו הגדולה - כי אהב את התפילות בישיבה לאט, במתינות ובנחת.

מעניין היה כשחתנו בא בפעם הראשונה לארה"ב הציג אותו לפני ראש ישיבת "תורה ודעת" הגר"א פאם זצ"ל, שאף ועניין על משפחתי ובייחוד על סבו הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל, שהגיעו לפניו שמועתו מעבודתו בקודש.

אף שרבי גרשון היה גר רוב שנותיו בארה"ב, היה אצלו הכל בפשטות גדולה מאוד, הם ממקום דירתו שהייתה פשוטה מאוד, וכן בהתנהגותו וכלל אורחותיו ודרכיו, בבחינה מה שאמרו חז"ל: אם יאמר לך אדם היכן א'לוקיך תאמר לו בכרך גדול של רומי, וכמובא מדברי רבינו שדייקא שם אפשר למצוא את אלוקותו יתברך.

•

בשנת תשמ"ב לאחר שנים של כיסופים ותפילות זכה ר' גרשון לעלות לארץ ישראל ולהתיישב בירושלים עיה"ק, כשעוזב את משפחתו וידידיו בארצות הניכר.

בארץ ישראל התבטא ביותר גדלותו הרמה, תוך כשהוא מוציא מהכוח אל הפועל את כיסופיו הרבים לשבת על התורה והעבודה, כשרוב שעות היום משקיע בלימוד תורתנו הקדושה בכל חלקי התורה. בהתמדה רבה ובהתחדשות תמידית יום יום היה יושב רכון על ספריו הרבים בביתו והוגה בהם בחשק רב ובצימאון של תורה, כשהיו לו 'סימניות' בהרכבה ספרי קודש.

בהקשר לחיבתו לתורה הקדושה ולספרי קודש שמילאו חדרי ביתו – יש לציין שר' גרשון היה הולך כמעט מדי יום ביומו לחנות ספרי ברסלב במאה שערים, והוא התעניין האם יצא ספר חדש בכדי לרכשו. בייחוד היה מתעניין ביותר מספרים על ליקוטי מוהר"ן, וכן בכלל ספרי ברסלב, וביותר על ספרי הגרי"מ שכטר שליט"א.

פינתו זו שבה ישב ולמד הייתה חביבה עליו במיוחד, כשכל באי ביתו ידעו שאת הסבא ר' גרשון אפשר למצוא כשרכון על ספרי קודש בענווה יתירה וללא רעש ופרסום, הכל בהצנע לכת כפי שהיה רגיל מטבעו כל ימי חייו.

בן הקפיד על קלה כבחמורה עד לערוב ימיו ממש, וגם כשתפילת שחרית יחד עם הנחת טלית ותפילין לקח לו זמן רב כשבר היה חלש מאוד הקפיד של לאכול כלום לפני התפילה.

היה מאוד שמח מאוד עם נכדיו הרבים שיחיו – וכשמישהו מבני משפחתו היה מדבר דברי תורה בסעודת השבת וכדומה, היה קם ממקומו והיה מקשיב ומטה אזנו לשמוע כל דבר תורה.

בן המשיך את הקשר המיוחד עם אנשי מעלה בארץ ישראל, וכשכחותיו היו עוד עמו היה מקפיד לבוא לבית הכנסת הגדול ברסלב לשמוע יום ביומו את השיעורים בליקוטי מוהר"ן, שנשמעו מפי הרה"ח רבי משה קרמר שליט"א ועוד.

•

בשנה האחרונה מימי חייו הלך ונחלש, ובכל זאת התחזק מאוד בתפילותיו ובלימודיו, כששמר את זמנו ורגעיו היקרים מכל, והתמיד בלימודיו על שולחנו בביתו. בן השתדל בכל כוחותיו הדלים להתפלל בכוונה, להשתתף בשולחנות שבת, בזמירות ולהקשיב לדברי התורה.

בחודש האחרון הורע מצבו עד מאוד, וביום הולדתו הפ"ו אושפז בבית החולים במצב קשה, וגם כשהיה מורדם ומונשם, ואמרו לפניו 'תיקון הכללי' או שהיו

מזכירים בפניו סיפורים מימי קדם מרבו רבי גדליה שארר וכדומה, פתח את עיניו לרווחה, וראו עליו שמתחבר יחד עם תוכן הדברים.

בליל כ"ה שבט כשירד שלג כבד בירושלים עיר הקודש, השיב את נשמתו ליוצרו – כשכמה שעות לפני כן אמר חותנו יחד עמו את נוסח הווידוי ופסקי הייחוד.

על אף מזג האוויר החורפי והמושלג כשהכבישים היו סגורים הובא לקבורה באותו הלילה כמנהג ירושלים.

הספידו חתנו הרב ר' יהודה צבי שפירא, תוך כדי שהזכיר את חיבתו הרבה לתורה ולספרים הקדושים. על קרבתו ליראי ה'. על מסירות הרבה בעלייתו לארץ ישראל ולהשתקע בו. על מסירותו לצאצאיו שיחיו, ובייחוד בכך ששלח את בתו היחידה ממרחקים ללמוד בארץ ישראל. והזכיר בדבריו מה שמסופר על החסיד רבי אהרן קיבל'טשער מזקני וחשובי חסידי ברסלב, שהתבטא פעם על עובד ה' גדול בהצנע לכת, שהיה עני ואביון ובהלוויתו הפשוטה לא היה אפילו מנין אנשים, נענה אז ר' אהרן ואמר לחתנו רבי לוי יצחק בנדר; רואה הנך איזו לוויה פשוטה ודלה יש לו ליהודי זה, אולם שם, בהתכוונו לעולם האמת יש לו לוויה יפה. דארטן האט ער אַ שיינע לוויה", כן אפשר לומר אצל המנוח שעקב השלג הכבד, והנהגתו הצנועה יש לוויה פשוטה עם מנין אנשים מצומצם, אבל שם בעולם האמת יש לו לוויה יפה. כמו כן ספד ואמר; שכמו בכל ימי חייו ברח מהכבוד והפרסום כן בהלווייתו הוא כן, בחינה של רצון יראיו יעשה'.

זכה להיקבר בארץ ישראל מקום קבורת אבותיו, ליד סבו רבי דוד ואביו רבי משה אברהם ז"ל שכה העריכם וחיבבם, כשניטמן ב"הר המנוחות", בחצות הלילה של ליל כ"ה בשבט.

בימי השבעה באו רבים לנחם אבלים, את בנו ובתו היחידה וזוגתו, כשרבים ובייחוד מחו"ל, התקשרו לנחמם.

כן הגיע לנחם הגרי"מ שכטר שליט"א שמאוד התפלא והתרגש ממכתביו הרבים שנכתבו במשך השנים, כן הביע את התפעלותו מהמגילת אסתר של רבי יעקב גדליה תפלינסקי, שכתב עבור ר' גרשון, מההידורים הרבים והנוי המיוחד – תוך כדי שהוסיף שגם הוא בעצמו היה כותב סת"ם, וכן היה נותן עצות והארות לרבי יעקב גדליה בעניין כתיבה יפה ומהודרת.

•

"אשת חיל מי ימצא" שתיבלח"ט זוגתו מרת חיה שתחיה, שמילדותה מלאה ביראת שמים ובדקדוק הלכה. אביה הגדול רבי יעקב מרדכי זצ"ל, לימדה לומר תמיד את הפסוק "שויתי ה' לנגדי תמיד", כדי לא להסיח דעת מהשי"ת.

עמדה לימין בעלה ר' גרשון ז"ל בכל מעשיו ודרכיו. וכן עסקו יחדיו בגיוס כספי צדקה, בכיתות רגלים ובמסירות בכדי לתמוך ולהשתתף בצדקה וחסד.

בייחוד תמכה בערוב ימיו, בשנותיו האחרונים שהלך ונחלש, ועזרה לו בגוף ונפש, בעזרה מעורר השתאות וגדלות נפש.

השאיר אחריו את בנו יחידו ר' שמואל שלום הי"ו, גומל חסדים וקובע עתים לתורה ולתפילה, בר לבב ונקי כפים, מקיים מצות כיבוד אם בכל נפשו ומאודו. מחפש ומבקש את קירבת אלוקים בכל עת מצוא.

"מנשים באוהל תבורך", בתו היחידה מרת רבקה נחמה שתחי' שנמעה מארה"ב ללמוד בארץ ישראל מגיל צעיר מאוד, בשאיפותיה לקדושת ארץ ישראל.

כיבדה בחיים וכיבדה לאחר מותו, שימחו והעלתה חיוך על שפתיו תמיד שבאה לבקרו. בייחוד בימי מחלתו – עמלה יומם ולילה להנעים לו ולהקל מעליו מיחושו וכאביו במסירות נפלאה ובנאמנות רבה. יחד עם בניה ובנותיה נכדיו הרבים שיחיו, אשת חיל עמרת בעלה – אשת הרה"ח ר' יהודה צבי שפירא שליט"א ר"מ ומרביץ תורה לרבים, שחמיו ר' גרשון כיבדו והעריכו עד למאוד, ושמח בו ובדברי תורתו כמוצא שלל רב.

בתפילה שמעשיו הטובים בכל פעולותיו ואורחותיו בימי חייו. וכן בזיכוי הרבים דרך מכתביו שהתכתב עם רבים וטובים, יהא לו למליצי יושר, עבורו ועבור כל משפחתו ויוצאי חלציו. ונלמד מדרכיו, הנהגת חיים של יהודי פשוט אשר עשה רצון קונו ויוצרו, דבק בדרכיו, וניצל את זמנו היקר, בר לבב ונקי כפים, מבקש ומחפש, מלא ביראת ה' טהורה, טוב לשמים וטוב לבריות.

ת.נ.צ.ב.ה.